

HIND 5 SENTI

Õnn ei tule, nagu ootnud ma ja lootnud, üle öö: ta on aastate hool ja valude töö.

Õpilasteleht

Posti jooksev arve nr. 2188.

Toimetuse ja talituse: Ühikooli tän. nr. 21, Tartu
Tallinna kontor: V.-Roosikrantsi 3, K. K./Ü. „Töökooli“ raamatukaupluses
Kirjade aadress: „Õpilasteleht“, Tartu. — Postkast 8. Talituse tel. Tartu 80

NR. 25. LAUPÄEV, 25. MÄRTS 1933 I AASTAK.

Rõõm ühest ilusast hingest.

Loigri saare kangelasnaine.

Marie Under sündis 27. III 1883 Tallinnas, kuid tema isa on pärit Hiiumaalt ja sellest vist küll tütre veres voolab palju saareinimese uhkust ja romantikat, armastust loodusele ja ilusale. Ta oli tõesti väga armas ja virk väike tüdruk. Juba 4-aastaselt õppis ta lugema ja õige varsti lõpetas ka kohaliku saksa tütarlaste kooli. Te teate, vanasti olid ju lood nii halvad, et eesti tüdrukud ei saanud oma

Marie Under.

kooligi. Sellest siis tuligi, et Marie esimesed luuletised sündisid saksa keeles. Aga juba aa. 1904—1905 ilmusid hoopis tema teadmata „Mutti“ varjunime all ta salajased eestikeelsed luuletised „Postimehes“ ja „Uudistes“. Tähelepanu äratav ta juba „Noor-Eesti“ albumis ja 1917. a. „Siuru I“ albumis ilmunud luuletised teevad tema meie luuletajate kuningatariks.

Hümnid kevadele.

Tänaseni Marie Under on andnud meile palju. Eks ole, tüdrukud, te kõik tunnete ju tema „Sinist purje“, tunnete „Eelõitsengut“ ja „Rõõmu ühest ilusast päevast“, tunnete veel teisigi ta luuletiskogusid ja — pääasi — tunnete tema kauneid-kauneid sonette? Eks ole, tüdrukud, ärkavail kevadpäevil te hiilсите aeda, kaenlas raamat Marie Underi laulega, istusite pruutvalge jasmiiini põõsa alla ja kadusite

Ah, teie, tüdrukud, täna on midagi ilusat teile! Täna me kõneleme ühest kaunihingelisest naisest, kõneleme laulikust ja luuletajast, õrnast ja uhkest, hääst ja elurõõmsast inimesest. Kõneleme Marie Underist, tollest naisest, kellele Looja andis laulukusidame, — andis selle kalli saatuseaarde heldest meelest ja rikkalikult. Teie teate ju, tüdrukud, kui väga suudab tunda naise süda suurt armastust, kui väga rikkalt tunnetada ilu ja elu ja nii suuri asju, nagu on armsa Jumala maailm — te võite nüüd almata, kui kaunilt ja suurelt võib tunda veel naine, kelle süda laulab.

uude maailma. Eks ole, teile on jäänud südamesse kauneid värse temalt — nii kauneid, et seirasid kõikjale ja grammatikatun- nis oli mõnikord hoopis tülikas, kui subjekti ja predikaadi va- hele kerkis huulile paar arm- saks saanud rida mõnest kevad- laulust? Sest kevad — ah, kuis küll see on kasvanud Marie Underi hinge! Kuidas elab ta kevades kogu olemusega — „... veed, te virgusite! Kuidas kuidas, kuidas mitte kaasa vee- reda kui ratas?...” Ja suurest igatsusest päikese järele, ta lau- lab: „Mu kevad algab päale jõu- lu juba... vist elus kaunistat ei olegi kui ootus, sest suve ette- valmistusi juba algan ja talve tulisemalt maha salgan. mu kevad elab ka veel suviöös... kui alleedel helendavad hõbeda- sed nelgid...” ning seda keva- det saab veel kauaks: „... mu kevad lõpeb alles viinakuus, kui lehed kuldseks kauninenud puus...” Ja talvelgi põleb sü- da: „... muinasjutt tekib rin- nas: „Ükskord oli, ükskord oli!“ nende paljuütlev algus, mee- tuli kõik, mis hää: lilled, lau- lud, soojus, valgus.“ Ja kui see kevad siis tuleb — seda tor- mi ja rõõmu!

„Kes mul annab kümme kopsu? Iga tuult nüüd tuleb haista!“

Suveõhtu võlud.

Teie, tüdrukud, ju teate, kui väga mitmesuguseid asju võib tahta ja armastada. Võib armas- tada lustilikke pidusid ja tantse rohelisel murul ja samas igat- seda vaikset üksindust suviöö hõbedases valguses. Nii kevad- tormine Marie Undergi, tulisü- damline laulik, armastab värvi-

lisi suveõhtuid ja öid, armastab vaikust ja uinuvat ilu.

„... kui õhtul päike teinud kuld- se tee on üle rohelise vee, siis lähme sõudma, küll hiljem kuu meid kutsub koju jõudma, kui taevas tumenemas üle täh- tede.“

Kas te ei leia, et see pilt oli kaunis! Kuis see rahustab ja teeb vaikselt õnnelikuks juba sellepärast, et üldse võime ela- da ja olla siin Jumala ilusas maailmas! Ja kuis tajub meie laulik nii kaunisti õhtute rahu ja paitavat hellust:

Tänast lehte 8 külge.

Ilmub igal laupäeval kogu kooliaasta.

Tellimishind postiga:

1 kuu . . . 20 senti | 3 kuud . . . 50 senti
2 „ . . . 40 „ | 6 „ . . . 1 kr.,
aastakäik Kr. 1,50

Aadressi muutmise 25 senti.

Kuulutuste hinnad:

Kuulutuse küljel 5 senti m/m., lehe ees 10 s. m/m. Tekstis 12 s. m/m. Tekstis teksti kirjaga 15 senti m/m. ühe veeru laiuselt.

Kuulutuste vastuvõtm. kesknäd. kl. 3-ni.

„... kui pehmed padjad mure- väsinud päale, nii on need tunnid minu südamele, see üleminek päevast õhtusse... ja südames kõik ukсед lähvad lahti: nüüd saan ma siiski jälle vaikselt mahti veel minna enesele kü- lasse...“

Ja samas ta laulab suvipäe- vale, täis nooruslikku juubel- dust ja õnne:

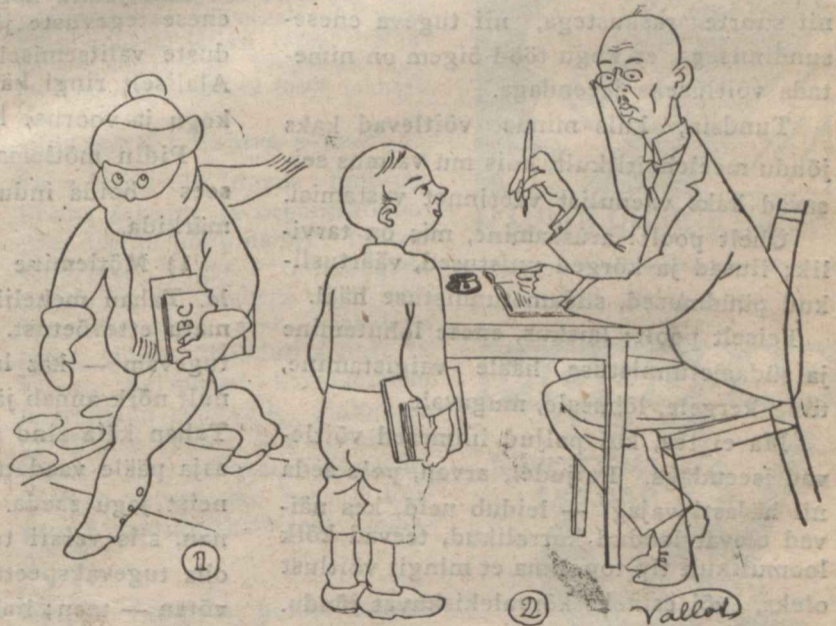
„Oh, sina päev, pärlmutrist ja klaasist!“

Sest kõik sädeleb ja särab ta luulesüdames.

Värvirõõm.

Ma ei tea, tüdrukud, kas te panite tähele, kuis Marie Under näeb värviliselt, kuis temale maailm on kirju ja sillerdav? Kuis on palju punast — armu- värvi — ta laules?

„Ringutanud välja end päike kus kaste hõbesed peeglid, ta heidab kiirgavat naeru... libi- seb tuul violett-mustist metsade ladvast... seisavad puud ümber kumera järve, kargena kajas- tuva rõõmroosa hommiku värve.. Kummutat pihl oma punased huuled, et juua laini metallisest kruusist... rohelist kuljuste ko- barat tilistab kaerakõrs teri... roosatab tatrapõld kõrval kui rätt, kuhu valgunud veri... Sinist kastet rüüpadavad kõrtelt

1. GRIPIKINDEL.

Kui mamma juba ütles, et niisu- guses riietuses pole vaja ühtegi grippi karta, no siis võib juba päris julge olla.

2. KA KORRALIK.

„Marapuu, millest see tuleb, et sa iga päev täpselt 10 min. hilined?“ — Ja, vaadake, härra õpetaja, see tuleb sellest, et ma armastan täp- sust.“

lumised lambad... rohu habemest naeravad lilli piimvalged hambad...“

Ja terve spekter sädeleb siin: „Kollast, kollast, roosat, rusket, verevat, taas kollast, pruuni, roheline raskest pärjast hoo- vab...“

Ja siin: „Need kureherne sinetavad mät- tad ja tõrvalille punetavad pääd ja kuljusõite hõljuv sinisein...“

Seda värviküllust viib oma sa- lapäraseisse balladessegi. „Lap- setapjas“ unistab ema, kuis te- ma uppunud maimukesest saab näkk:

„Roosad konnakarbid kaelas, vesikupud vööl... Ootes mind käid öösi rannal, roheline juus... sinine sul seljas jakk ja jalas verev sukk...“

Ürgnaiselikkus.

Eks ole, tüdrukud, see armas- tus värvidele on nii omane? Sest see on nii noor ja nii nai- selik. Ja nii meeldivalt palju on Marie Underis naist, seda lilli ja uusi rõivaid armastavat, seda uhket ja tagasihoidlikku ja ometi vallutat.

Vaadake, kas pole omane see- gi temas, et ta seob üksikuid kauneid hetki tingimata mõne rõivaga:

„See kleit on ikka tõusnud sulle pähe, kui mürgilõhna hajutav jasmiin, üks pesitse kuldlubadusi siin siidvoltides, mis nagu roosilehe peen- pehmest koest.“

Ja —

„Sa tuled sügisel, siis kokku kannan kõik lilled, mis veel meile jät- nud suvi, siis jälle valges kleidis käia huvi...“

Ning isegi ürgnaiselikus hu- vis võõrastegi laste vastu, ta silmad peatuvad nende rõivas- tisel:

„Mul kleidikesed, põlled, kur- ruskäikesed, kõik sasis, sama udempehmed lokid siidlinditud...“

Suurim eesti armulaulik.

Ja nüüd, tüdrukud — eks ole, te olete kõik juba kord olnud pisut armunud? Ah, ärge sa- lake — natuke ikka — kas va- nema õe tulevasesse või uude joonistusõpetajasse või vähemalt Gustav Fröhlichisegi, see on nüüd moes? Nii. Te siis teate, et see on kummaline ja kaunis tunne, midagi hoopis uut ja enneolematut, kui teie ellu as- tub inimene, kes suudab teid panna unustama iseenda. Kas te teate, et ainult naine on või- meline armastama sügavalt ja ennastsalgavalt, et see on tema saatus? Ja kas te teate, et luu- letaja H. Visnapuu ütles Marie Underist, et see on suurim eesti armulaulik üld- se, keda inspireerinud armumine ja kelle lau- lud ulatuvad hümnide- ni? Kuulge, kuis igatseb ja ar- mastab ta rikas süda:

„Ma armastan su armastust! Sa mind sind armastama oled armastand, mind hõõgub ilusaks su armu-

ind...“ — ja — „kuis võiksin magada, kui ar- mastan ma nõnda. Kuu poetand põrandale hõbe- lehti. Kui pisaraid on puhkend taevas tähti.

Kuis võiksin unusta nüüd sind ja iseenda!“

Ja kui palju võib tuua lauli- kugi suurde hinge see tunne: „Sa tulid läbi valge õilmemõllu... ... siis oli mul kui astuks alles ellu, kõik uuenes, kõik vana minus suri...“

... ma kandsin eneses suurt tu- likahju!“

Kuis kõnelevad naiselikust uhkest endavalitsusest järgmi- sed read:

„Tuled — su palete kahvatus saab nagu kuuvalget tuppa heitma ning mina pean oma imetlust peitma — meeletus!“

Marie Underi teoste õhtu.

Marie Underi teoste õhtu, mis peetakse Kirjanike Liidu ja ÜENÜTO Kirjandusklubi ühisel korraldusel neljapäeval, 30. märtsil „Estonia“ kontsertsaalis, töötab kujuneda kavalt suurepä- raseks.

Avasõna ütleb Kirjanike Liidu esi- mees Ed. Hubel. Ülevaatega Ma- rie Underi loomingust esineb kirja- nik August Alle. Sõnalisel osas esitavad M. Underi paremaid ja armastatumaid luuletisi Meta Luts, Mare Leet, Alice Puss ja Felix Moor.

Muusikalises osas tulevad ettekan- dele kõik laulud, mis komponeeritud

— joobuma, joobuma, joobuma pean ma — ning näkku sul loobuma!“ Ah, tüdrukud,

rikas on see süda

ja rikas on see inimene! Meie võiksime kõnelda temast uut ja huvitavat igavesti — kuid täna me tahtsime kõnelda sellest, mis kuulub temas meile, kõigile tüdrukuile, ja seda me tegimegi. Ja enne kui lah- kume täna, mil pühitseme selle kaunihingelise lauliku sünni- päeva, ütleme lõppsõnaks ta enese ridadega:

„On siiski kurb, et pärib surm selle südame

Ja kõik tema laulmatud lau- lud —

Ah nii kurb, nii kurb, et pärib siiski surm selle südame laulmatud laulud!“

V. S.

Seda, mida ette võtsin oma elu korras- tamiseks, oleks vähe nimetada asjade aja- miseks.

Pea tundsin, et hääde ja vajaliste nõuete teostamine enese elus on seotud nii suurte raskustega, nii tugeva enese- sundimisega, et kogu tööd õigem on nime- tada võitluseks isendaga.

Tundsin, kuis minus võitlevad kaks jõudu meeleheitlikult, kuis mu vaimus sei- savad kaks vaenulist väerinnat vastamisi.

Ühelt poolt: arusaamine, mis on tarvi- lik; ilusad ja kõrged unistused, väärtusli- kud püüdmused, südametunnistuse hääl.

Teiselt poolt: laiskus, enese lohutamine ja südametunnistuse hääle vaigistamine, tung kergele, lõbusale, mugavale.

Ma ei tea, kui paljud inimesed võitle- vad isendaga. Paljudel, arvan, pole seda nii hädasti vajagi — leidub neid, kes näi- vad olevat loodud korralikud, teevad kõik loomulikult tip-top, ilma et mingit võitlust oleks, või esineks kõrvalekiskuvat jõudu. Paljud, kel vaja oleks end parandada, ei ole sellele mõttele tulnud. Nad elavad loo- mulikult, see on nii, nagu läheb. Rääbas- timineku põhjusi nad otsivad alati teistes ja oludes, mitte iial eneses.

Mina pidin otsima, kuidas võitlust edu- kalt pidada ja mitte nõrkeda. Vahest on tulnud meelitav mõte — loobuda pinguta- misest ja elada endise muretusega. Mis sellest halba — näib, et teised nii elavadki. Vaadates ümber enese ja meie kitsa Lau- päevaõhtu Ringi ei näe ma ühtki, kes mu- retseks enese isiku parandamise eest. Ini- mesed askeldavad väliste asjadega, ei mõt- le ega vaevle enese kallal. Hää on olla koormata. Nii mõtlesin väsimuse tun- didel.

Kui jõudu kogunes, tuln siiski tagasi enese tegevuste jälgimisele, enese aval- duste valitsemisele, vigadest hoidumisele. Alaliselt ringi käia nagu elav elureeglite kogu ja vooruse kehastus on raske.

Pidin mõtlema abivahenditele, millega sees hoida indu. Püüan neid siinkohal märkida.

1) Mõtlemine reeglipidamise väärtuse- le. Tahan mehelikult kindel olla, tagane- matu ettevõtetust. Tahan mõõta — kumb tugevam — kas laiskus või mõistus. Ai- nult nõrk annab järele. Nõrk olla on häbi. Tahan käia rind ees ja julge pilguga iga asja päälle vaadata. Raskused on seks, et neist jagu saada. Kui ma ühele alla an- nan, siis varsti teiseleegi. Tahan au sees olla tugevakspeetavana. Seks, mida ette võtan — teen; iial ei loobu, ei lase enesele mõjuda. Reegleid piinliku täpsusega täi- tes tekib iseloomu raudsus, vankumatus, graniitsus, nagu seda imetlen ja austan soomlase hinges.

2) Toetun eeskujudele. Mõtlen tahte-

jõu geeniustele, kui jõud kipub väsimu ma väikeses elus, pisikeste raskuste juures. Kord seisis lehes, et keegi soome maad- leja võistlusel maadles edasi ja tuli võit- jaks vaatamata sellele, et vastane tal mitu ribi katki oli muljunud. Suure tahtejõu näiteid leiame ligidalt iga päev, pole va- jagi sukelduda ajalukku — spordiplatsilt, kus iga võit ja suur saavutus on makstud tahtega, teadlaste kambritest, kus istu- takse aastakümned, hommikust õhtuni sa- geli ainult ühe kitsa ülesande kallal jne. Igasugune edasitungimine on seotud pin- gutusega. Igaks tunniks ette valmistada — on seegi mult nõudnud tahtejõudu.

3) Vaatan igale asjale ja tegevusele kui võistlusele. Mõttes valin välja, kellega võistlen. Püüan teda ületada.

4) Esimeste seas olla. See kavatsus an- nab tublisti jõudu. Hää tunne on jälgida, kuis järjest ettepoole nihkud tublide ni- mekirjas.

5) Mitte põlata rõõmsust ja meelelahu- tust. Vähesel määral lõbutsedes puhkan pingutustest.

6) Järele jätta ajutiseks, kui tegevus vastikuks muutunud. Viilimängu õppi- des ja palju harjutades mõnikord läheb harjutamine otse jälgiks, iga heli on valus. Ei aita muud kui viiul mõneks päevaks kasti jätta.

7) Mitte palju korruga ette võtta — koorem jõukohane. Mitte alaliselt igavat teha. Pühapäeva pidada, tasuks, et töö- päevil raugematu oldud.

Minu kodutiik talvel.

Loodusteaduslik matk tiigi südamesse, kui tiigi pinda katab külm jää. **Gustav Pöldmann.**

4.

JAH, LILLED, TIIGI-TAIMED!

Kuidas on nendega, kuidas elavad nemad tiigi põhjas jääkoore all? Kas tuksub nende süda kevadele vastu?

Tuksub küll ja ootab, kodutiik ei jäta neid talvel hätta nagu vesiloomigi! Nende talvitamisviis jää all on niisamasugune kui loomadelgi, nimelt veepõhja laskumine. Selleks teivad paljudele vesitaimedele talipungad. Usun, et tunnete neid. Külmade tulekul sündis meie tiigis, Salumetsas täielik põgenemine vee põhja: taimede talipungad laskuvad alla!

Kõigile on tuntud muidugi

VESLÄÄTS,

mille suurepärased kogud ilustasid Salumetsa tiigi vaikkeid soppe ja linaleo auku. Sügisel jäid neist järele ainult jäänused, lehed kaotasid klorofüllid ja nad ei suutnud järgmisel kevadel enam ellu ärgata ja veepinnal ilutseda. Kurb ja valus oli näha surevat ilu külma vikati-mehe sammude all. Ta tuli kui paratamatus, looduse seadus, mis ei tunne muutmist ega järeleandmist. Pisar ilmus siis lapse silmi. Aga läbi pisarate paistis imeilus pärl, mis säras ja hiilgas. See oli lootuse säde, see kuulutus elule, võit surma üle. Surev organism kandis oma ihus juba noort elu, mis pidi järgmisel kevadel jatkama jumaliku seaduse võidukäiku: vesiläätsa surevate lehekete all olid uued vesiläätsad! Uus põlv oli vanadega ühenduses nõrga sidemega, mis kergesti katkes — hana kallas lapse ja ema vahel —, ja noorukesed kanti sügistuultest laiali mööda veepinda, mis aga viimaks tiigi põhja langesid. Põhja langemist võimaldas toidutagavara (tärglise) raskus, mis vanemate poolt neile eluteele ligi antud.

See oli vanemate pärandus lastele, head nõuanded, õpetused, õnnistused. Eriti kallid olid viimased, need hoidsid ja kaitsesid eluvõitlustes. Langevad siis põhja, tiigi sügavikku noorukesed ning elasid siis ületalve ja ilmusid järgmisel kevadel ilutsema veepinnale — jatkama oma vanemate õilist elu.

Paljudel taimedel tekkisid aga talipungad, toidutagavaradega täidetud pungakesed, millest kuldne kevadpäike üles äratas lille elu, kust arenesid varred, lehed, õied päikese kullasse mängima. Need olid penikeeled, vesiherned, kilbukad, kardheinad j. t.

Ilus oli veel

VESIKARIKA

talipuhkusele minek. Augustikuu keskpaiku ilmus ta veepinnale, milliseks ajaks emataime

külge oli kasvanud hulk noorukesi tütaraimi, asudes pikkade võsude otsas, mis emataime lehtede rosetist välja ulatuvad, ümbritsetes emataime nagu linnupojad oma ema. Sügisel katkes aga ühendus ema ja tütaraimede vahel: noorukesed ühes emaga, olgugi lahus, langesid sügavamale tiigi põhja. Siin elasid nad siis järgmise kevadeni ja ilmusid siis uuesti vee-

pinnale päikese ja valguse sülele.

Ning

VALGE VESIROOS

oma paatjate lehtede ja valgete õitega kui nooruse ja puhtuse sümbol, suigub meie tiigi põhjas. Õied ja lehed on kadunud — läinud kõige liha teed. Jämedas juurikas, mis tiigi mudas, tuksleb aga vesiroosi surematu süda, jõud ning eluläte.

Uudiseid laiaast maailmast.

Eesti jääpurjekad parimad Euroopas.

Pühapäeval, 19. märtsil peeti Riia lähedal Kiš-järvel Euroopa jääpurjekate võistlusi, kus tulid võitjaks eestlased, saavutades kolm esimest kohta.

Maa, kus ei ole grippi.

Käesoleval aastal levis gripp üle Põhja-Ameerika ja Euroopa. Kuid on siiski maakohti, kus grippi kunagi ei tunta. Niisugused on kõrgemad kohad mäestikes, üle 1000 m merepinnast, kus aga inimesed vabalt võivad elutseda, näiteks Kõrge Tatra Tšehhoslovakkia ja Poola piiril, Alpid jm.

St. Bernardi koerte teene.

Milaa nost, 22. III. St. Bernardi munkade kuulsad koerad päästsid möödunud pühapäeval mägedes kaks suusatajate salka, kokku 17 inimest, kes teel St. Bernardi hospitsi satustid kärelda külma ja lumetuisu kätte.

Kus on kuld?

Paaril viimasel aastal on kuld väga liikvel. Nagu näha, ei leia ta endale kindlat peatuspaika. Kõik riigipangad püüavad kulda üksteise võidu endale saada. 1932. a. lõpus olid kullatagavarad jaotatud järgmiselt:

Põhja-Ameerika Ühendriigid 20,38 miljardit krooni, Prantsusmaa 14,9 miljardit kr., Inglismaa 2,7 miljardit kr., Šveits, 2,3 miljardit kr. Belgia 1,6 miljard. kr., Saksamaa 0,8 miljard kr. Üldine kullavaru maailmas ulatub 56 miljardi kroonile. Huvitav on märkida, et võrdlemisi suured kullavarud on niisuguseis väikeis riiges, nagu Belgia ja Šveits. Põhja-Ameerika Ühendriigid, vaatamata oma suurtele kullahulkadele, tunnevad aga käesoleval ajal suuri majanduslikke raskusi: kuld üksi ei suuda veel kriisist päästa.

Eesti loodusest ja elust.

Kevad tahtis liig vara tulla.

Umbes poolteist nädalat enne pöörpäeva kestis meil kange sula. Lumi kadus, kuldnokad ja lõokesed tulid tagasi, jõgedel algas jääminek ja suurvesi, mis lõhkus paaris kohas veskitamme, viis sildu ja tegi muid pahandusi.

Pangodis Tartumaal nähti 19. III juba karjagi väljas. Muidugi pole aasalt kuigi palju saada, aga looma söödapuudus sunnib iga võimalust kasutama, et loomi üle talve pidada.

Viimastel päevadel on ilmad hoopis külmemad, öösi näitas soojamõõtja 10 kraadi alla nulli. See muidugi tõmbab suurvee tagasi, aga kevadet kaua oodata ei tule.

Saaremaa hülgekütid merehädas.

Umbes paar nädalat tagasi läksid hülgepüügile 8 meest, neli Sõrve poolsaarelt ja 4 Kihnu saarelt. Mehed jäid kadunuks; nähtavasti viis nad tuul jääpangal merele. Nüüd on saabunud Riias teade, et läti jäälõhkuja „Krišjan Valdemaras“ on leidnud hülgepüüdjad Riia lahest jäält ja viinud maale, kust nad koju saadetakse.

Kuipalju õn üle piiri sõitjaid.

1932. a. kestel on üle piiri Eestisse sõitnud 202375 inimest ja Eestist välja sõitnud 201081 in. Suurem hulk neist (57%) on eestlasi — ärimehi, ametnikke, kel tarvis välismaile käia, ja lõbureisijaid (turiste). Samasugusel otstarbel käivad Eestis ka välismaalased, neist kõige rohkem lätlasi (32%). Kaugemale sõitjaid ja kaugemalt tulnud on ainult umbes 20000 inimest.

75. aastat „Mahtra sõjast“.

19. märtsil oli Juurus ümbruskonna seltside ja organisatsioonide ühine nõupidamine tuntud teoorjuse aegse talupoegade mässu, n. n. „Mahtra sõja“ mälestamise asjus, sest käesoleva aasta suvel möödub sellest 75 aastat. Sel puhul kavatakse korraldada rongkäik ajaloolise sündmuse kohale, kus peetakse aktus ja antakse ülevaade Mahtra peremeeste kurvast lõppenud vastuhakkamisest mõisnikele.

Kuidas Paldiski poisid käisid Inglismaal.

Läinud nädalal peatus inglise allveepaat „Thames“ Paldiski lahes. Et laht oli jääsuppi täis, ei külastanud Paldiski sadama ametlikud isikud allveepaati, sa-

Samuti talvitavad siin veel vesireesid, luigeliiled, kõõluslehed ja paljud teised meie tiigi taimed. Elavad, ei ole mitte surnud!

Olgugi, et külmataat on jääkaane alla pannud meie Salumetsa tiigi, ei lõpe sääl elu. Ma tean seda. Elu tukslemine on jäänud siin ainult vaikselt, tasasemaks nagu uinumiseks, et suurema hooga lõkkele lüüa, kui kuldseid kevadpäikese kiired jää ja lume meie tiigilt eemale peletavad, soojus külmuse sulatab. Ja soojus ning armastus võidavad! Pidotsevad siis taime- ja loomariigi liikmed Salumetsa tiigis suurt võidupüha — sest elu on igavene, võitja surma üle!

Gustav Pöldmann.

Hageris, 26. XII 32.

muti ei tulnud säält kedagi maale. Kuid paaditais uudishimulikke poisse sõitis siiski merele laeva ligemalt vaatlema. Laeva lähedusse jõudes märkasid poisid, et mõned meremehed allveepaadilt viipavad neile käega, kutsuvad laevale. Muidugi olid poisid sellega nõus ja mindi laevale. Üks poistest kõneles inglise keelt, nii et nad said inglasega juteldagi. Poisid võeti lahkelt vastu, neid kostitati koguni kakaoga.

Tagasi tulles olid poisid uhked ja õnnelikud. Kuid maal ootas neid üllatus: politsei võttis neid vastutusele loata üle piiri käimise eest ja koostas protokollid, et poisid olid käinud... Inglise territooriumil. Poisid muidugi ei mõistnud aimatagi, et nad on „piirijänesed“.

KUMBLUSSEEP

A. FREDERIKING, TARTUS

MOODSAD

H. WESTER PROMENADI 5

Valga ühisgümnaasium.

Möödunud sügisel Valga seis sügavas mõttes ja murelikult ühe vastündinu hälli man ja kogu linn arvas umbes nii, et mis hädad võivad tulla Jeruusalemmas... Et mis hädad võivad tulla nüüd kooli tulla, kui lasta kokku ühte kooli endise V. T. G. viiks ja viisakad tütarlapsed ja V. P. G. metsikud ja iseteavad poisid? Kas ei pane need segamini paisatud noored nüüd, päale kooli, ka päa päale kogu linna?... Ent nii hull see lugu polnudki. Pärast hästi klappis kõik. Tütarlapsed tõid isegi kaasa ilusa „veimevaka“ — räägitakse küll, et poistel olla pisut piinlik liikuda olnud piltide ja lilledega ning kujudega ehitud

klassides, ent nad harjusid õige pea „naiste värgiga“. Samuti andis tüdrukul harjuda nii ühe kui teise „õndsas V. P. G.“ kombega — nüüd asjad on kõik paremas korras. Hiljuti pühitseti kaunis üksmeelse V. T. G.-le püüdnud kuulsat veebruariaastapäeva ja näidati valgalaile, et uuest koolist asjagi veel võib saada.

Selle suure püha mälestuseks püüdis „Õpilasteleht“ jäädvustada mõningaid kooli nimekamaid nägusid — nii hästikurjasti kui just suutis. Ja „Õpilasteleht“ loodab, et asjaosalised ise suhtuvad allpool tooduse ka enam hästi kui kurjasti.

1. Herra Neggo, direktor, omavahel

muidugi „dire“. Vähesed teavad, et Jursi Sander.

Tõi kaasa palju uut ja palju hoo- ja näeb tõsiselt vaeva korra ja lulescadmisega sääligi, kus seda enam polegi. Mõnes asjas olevat suurejoonelisem ja vabameelsem — muidugi peab ta otsekui selle tasuks leiutama ka paar uut keeldu. Sünnitas Valga Meestelaulu Seltsi ja külvab mujalgi väljaspool koolipõlde suure innuga. Teda iseloomustaks ehk paremini ta enda õpilaste otsus:

„Särtsu tal on!!!“

2. Herra Klement, inspektor, omavahel „Vidrik“.

Tundide ajal koledasti igav oma häirimatu rahuga ja näoga, mis alles siis näib tundvat end väga hästi, kui kell helistab vahetundi. Nimelt siis just ta ei mõtlegi lahkuda klassist ja kella heliseses teise tundi, ta küsib külmalt ja ükskõikselt: „Kas teil mõni tund veel tuleb?“ Lahkub ainult järgmise õpetaja tungivalt palvel.

Värsket inspektori ametit võtab nii tõsiselt, et iga hiirgi on kahtlane, ja on valmis sulgema kooli, kui mõni poiss võtab end üles „Mikaado“ karbiga. Sellepärast viimasel ajal väga kardetud, eriti kurikuulsate õõludade ja kirjalikkude peolubade pärast.

3. Herra Kõiv, kooliõnunik.

Kui kooliteenija vahetunnil ringi tegeleb, kaenlas kaks parimat tooli õpetajate toast, siis on teada: ta on kohal! Ja et mahalumemisega tuleb olla ettevaatlik. Muidu ei kardeta teda suuremat enam ammu — niisama moe pärast närveeritakse natuke. Sest ta küsimused on hirmus lihtsad ja sellepärast panevad vahel mõtlema, kas tegemist pole mõne konksuga. Kes temaga on aga harjunud, ei liiguta ta tulles kõrvagi.

Armastab noorust ja laulu, sõidab aasta läbi igasuguste teeolude juures mööda Valgamaa koole, teab kõike — palgiparvetusest moodsate kasvatusvõtetesteni.

4. Herra Noppason, omavahel

„Nops“ ehk „Pisikene kaks“.

Ülihuvitav ja küllalt armastet herra. Pole kunagi õnnelikum kui siis, kui saab panna enne, kui õpilane märkab, talle kahe. — „Kaks on kirjas, kaks on kirjas!“ Teeb vahet „suurte“ ja „pisikeste“ kahtede vahel, viimaseid peab saama kolm, enne kui asi läheb tõsiseks. Muidu on värsket ühisgümnaasiumi käekäigust ja tütarlapsist kangesti huvitatud, ning kui mõni poiss juhtub tunnis vahtima tühjusse, kõlab üle klassi:

„P-hoiss, sa oled armunud, sa ei pane tähele!“

5. Herra Bürger, omavahel

„Pürchär“, vahel isegi „Pürchär-Juss“.

Tema tunnid on kuulsad, viimasel ajal isegi vaiksed. Mõtleb keegi vana hää kombe järele ka pisut mürtsu teha, siis kostab kohe: „Hirmus inimene, ole ääss, mine välljä, me ei saa ju niiviisi tüütäde!“

Temast kõneldakse jägmine tõestisündinud anekdoot:

Õpilane X. läheb vastama Th. Stormi elulugu. Ta algab: „Ee...“

Herra Bürger: „Ja, schön, also Storm wurde geboren...“ ja jutustab tükk maad edasi, siis: „also weiter!“

Õpilane: „... ee—e!“

Hra B.: „Ja, nun, er besuchte die Schule...“ ja nii edasi, siis: „also, weiter! Erzählen Sie!“

Õpilane: „— ee... ee!“

Hra B.: jutustab ise täis vaimustust edasi ja lõpetab: „Nun, gut. Setzen Sie sich.“

6. Preili Juske, võimlemisõpetaja, omavahel

„Liisu“.

Haruldaset noor ja temperamentne daam. Piinab hääde tagajärgedega kõiki tütarlapsi kaks korda nädalas, nii et need pärast ei saa treppist üles ega alla. Enne koolipidu on meeleheitel, kui ei saa lavastada midagi enneolematut ja omapärast. Armastab hüppeid, koduseil olen- guil aga lebeda põrandavaibal. Vihkab rahulikke inimesi ja kirjutab salapäraselt oma piltide taha. Omal ajal, kui andis ka eesti keelt, oli rõõmus kui linnuke, saades ajada näit. Väljaotsa Jaani ja tolle „psühholoogiliselt raske momenti“ pärast tülli üksteisega terve klassi.

7. Preili Hämalisk, majapidamisõpetaja, omavahel

„Annchen“.

Tema juures ei või kunagi olla kindel, kuis lõpeb tänane köögipäev — mõnikord andestab ta ka mürgit- tet kotletid, teinekord saadab klas- sijuhataja juure hoolimatult mine- ma visat nõõrijupikese pärast (raiskamine). Mõnikord võid tulla kööki sametkleidis, teinekord läheb halvasti, kui su põlles on pisike, just äsjasaadud veeplekk. Ja eriti kurb on lugu, kui kõlab lause:

„Kus on teie potilapid? Aga, kuulge!!!... Korrapidaja kirjutab üles, kel potilapid puuduvad...“ — mida ka korrapidaja ustavalt teeb, kuid pärast ei juutu ikkagi midagi.

8. Maret Willup,

Kangesti resoluutne noor daam. Räägitakse, et poisid teda kartvat kui katku, sest kuhu Maret korra äigab, ei sinna enam rohi kasva. — Muidu on võrratu perenaine ja võrdlemisi armastet tover. Kannab alati kaasas mamma tagant „vehitud“ našvärki.

9. Friida Jaakson,

tõusev täht sporditaevas, kui ta vahepeäl pole mitte juba tõusnud. Käsi- pallis surub nii, et kaasmaalane Viiding isegi kahvatas kunagi vi- hast. Ka muus spordialades katsub kõikjal kodus olla, nii, kuis just jõud kannab.

10. Elli Orav,

ihu ja hingega täieline abiturient. Vahel teeb palju kisa ja vähe villu. Enne pidusid, pidudel ja päale pi- dusid on teda ikka kangesti näha ja arvatavasti piisab sellestki kõigile. Võtab sellest, mida abiturium anda suudab, kahe kamaluga. Ühe sõna — „käre eit“.

11. Rahuleid Neggo, „väike dire“.

Väike küll, aga oh-hoo! Mässab igas ringis, nagu Lombi Karlagi, kuid rohkem siiski tütarlastega — noore inimese asi. Kasutab oma sugulust direga mõnikord õige meel- diva kombel klassi kasuks.

12. Lombi-Karla (ametl.: K. Lomp),

uhhius poiss ja kange lõvi. Kuhu ta iganes astub, sinna tekib uus ring- või ühing, kus ta iganes tegeleb, sääal kõlavad hoogsad kõned, et ära mine ligi. Murdis vist isegi paar südant mõnes majandusklassis, mui- du on läbi-läbi tõsine herra. Kord oli aga läinud nii ülbeks, et tikkus rahvuslaste ringis jooma sinasõp- rust paari õpetajaga, kellel aga oli siiski küllalt meelegindlust vastu seista tema võludele.

13. Öimu-Oss (Osvald vist?)

hirmus tähtis, kirjeldamata tähtis. Herra. Kuid ainult väliselt. Erineb Orava-Ellist tähtsuse poolest sellega, et tema kisa ei tee. Muidu on lad- na poiss, „igavene tudeng“ ja alloh- vitser.

14. Kaska-Volli ehk Mr. Nash

ei tee muud kui kasvab, õpib palge- higis ingliskeelse, on sportlane suu- res vaimustuses ja annab igäühele „ihu päale“ seitsme hobuse jõuga, kes teda julgeb nõökida. Iga uue auto ümber laseb enne kolm tiiru, kui suudab rahuneda.

Esimene kooliraadio.

Teatavasti korraldas reedel, 17. skp. kella 10—11 Tallinna linna Pedagoogiline Muuseum esimese õp- petunni koolidele raadio ringhäälin- gu kaudu. Tallinna Gustav-Adolfi gümnaasiumi maadeteaduse õpetaja pidas loengu teemale: „Kapten Robert Scotti reis lõunanabale“.

Selleks ajalooliseks sündmuseks, kui õpetaja esmakordselt tundis andis raadio kaudu, oli muretsetud ka Tallinna Vestholmi gümnaasiumi V keskkooliklassi õpilase Artur Perna poolt tema omaehitatud Reinartz süsteemi 3-lambine raadioaparaat, mille kaudu siis hääle meele kuulati huvitavat ettekannet. Sellele hääle mõttele, klassi raadioaparaat üles seada, tuldi laupäeval, lugedes värsket „Õpilasteleht“.

Raadio kuulamist lõpetades jõuti ühiselt õpetajatega seisukohale, et selliseid huvitavaid ette-

kandeid peaks raadio kaudu korraldama s'ag'e- damini, sest kord klassis raadio töötamise ajal oli hiilgavam kui här- ra direktori tunnis, kus juba isegi äärmine kord ja vaikus valitseb. — Loodame, et varsti on meil jälle põh- just klassi raadioaparaati üles seada.

Üks õpilasist.

Valgas

müüakse „ÕPILASLEHE“ üksiknumbreid hra J. Meisteri äris, „Kultuuri“ raamatukauplus

Tükk aega vestlesid nad angaari hämaruses.

John sai vajaliku informatsiooni aerodroomi elust, lendureist, õhulahingust jne.

„See ongi tema!“ ütles Herman teisele angaaris viibivale mehaanikule, kui John oli lahkunud. „See on sama poiss, keelest ma jutustasin. Oi, kuidas ta kihutas oma kodulinna tänavail autoga. Ajas inimestele päris hirmu pääle! San Diego lennukoolis oli ta esimene lõpetaja.“

„Metsik! Õeldakse, et kunagi ei saa taitsutada seda poissi. Ta lendas kord pool tundi päealaspidi. Räägitakse isegi, et ta kord lennanud nii, et lennuki rattad puutusid Memphis-Orleani kiirrongi vaguni katuseid. Kui ta kuulipildujat käsitab niisama hästi kui lendab, noh, siis tõused tema täht lühima ajaga. Ootame aga, ootame!“

VII. ESIMENE ÕHULAHING.

Kell kuus ühel jahedal udusel maihommikul John Johnson seis is angaari ees väikese lendurite salga keskel ja kuulas tähelepanelikult patrullijuhi viimaseid juhtnõure.

Viis lennukit, valged ja tontlikud, seisid udus valmis õhukutõusmiseks. Mehaanikud soojendasid mootoreid, kuna relvurid asetasid kuulide linte kuulipildujate kastidesse.

„Meie tõuseme kahetuhande meetri kõrgusele,“ ütles kapten Worthington. „Kui näete mind lendamas põhja suunas, siis lähenege koondisse. Hoidke üks-teise lähedale ja silmad lahti.“

„Johnson,“ pöördus ta lenduritele, kes tegi kaasa oma esimese patrull-lennu, „teie olete viies. Jälgige hoolega maastikku. Kui saate teistest eraldatud, või kaotate silmist, siis pöörduge tagasi koju. Kompass SW. Pidage kurssi meeles.“

„Just nii, sir.“
John nõobitas lendurikuue ja kinnitas lennumütsi lõua alt kinni. Seersant Schimpf oli pannud mootori käima ja roninüüd „Lendava tähe“ istmest välja, et anda ruumi Johnile.

„Istu sisse leitnant!“ hüüdis ta Johni kõrva, „istu sisse!“

Worthington ruleeris oma lennukil aerodraamile ja asetus vastu tuult. Herman tõmbas rattatõkked eest ja John asus aerodroomil temale määratud kohale.

Kogu lennukite salk oli valmis nagu vibul pinguli tõmmatud nooled.

Worthington tõstis käe. Kõik valmis?

Igast lennukist tõusis vastu-seks käsi. Kõik valmis!

Lennukid tõusid õhku. Üks-

teise järele läbistasid nad pilved, jõudes silmipimestavasse päikesepaistesse päälpool pilvi. Ja üks-teise järele võtsid nad neile määratud kohad Worthingtoni lennuki järel, milline oli varustatud tunnuslintidega sabas ja kandepindade küljes.

Johnsoni lennuk oli viies parempoolne. Pea leidis ta, et vaatamata Hermani hoolitsemisele, polnud tema lennuk nii kiire, kui teised. Ta andis mootorile täie gaasi, kuid sellele vaatamata tema lennuk kippus jääma teistest maha. Worthington nähtavasti märkas seda, sest mitmel kerral vähendas ta oma lennukiirust, et võimaldada Johnile järelejõudmise.

Kahe miljoni kõrgusest läbi pilvelõhe avanes Johnile esmakordselt võimalus heita pilku vaenuväljale. All polnud veel alanud päev ja relvade tulukesed tuletasid elavalt meele rõhupõlemist rõhtlaanes. Kuid ükski heli ei turginud alt ülesse.

Kui pilved lahtusid, võis ta näha täiesti tühja maad. Kusagil polnud näha ainustki elavat hinge. Kõik oli laastatud. Olid vaid jooksukraavid ja trehtisarnased augud. See oli hävitatud loodus.

Korraga lõhkes Johni lennuki taga shrapnell. Lennuk pöördus hetkeks ninale ja kõikus, kui tüürita paat tormisel merel.

Saksa õhukaitse suurtükiväe patareid oli avastanud patrulliva lennukite salga ja saatis nüüd õhku oma tervitusi.

Teadmine, et shrapnelli killud lendasid nii lähedalt mööda, äratas Johni nagu unest. Ta teadis, et õhukaitse kahurite tuli valmistab vanemaile lendureile vaid nalja, sest nende mürsud ei too peaaegu ühtki lennukit alla.

„Ma tean, aga meil oli see esimene kord.“

Maks Hammer astub professori juure, kes jätkab pääd vangutades:

„Ja siis siin. Teie skeem üldiselt on õige, kuid kui anda antennile veel üks pool...“

„On pikendaja autoinduktsiooniga? Me tahtsime küll, aga traadist tuli puudus. Kust me pidime selle saama, härra professor? Noh, mina õpin tehnikumis. Jorss on aga puruvaene. Volts on algkoolis, isa on raudteevaht. Marsel elab vanaema ja õega. Terve möödunud suve korjasime raha kuidas oskasime. Saime nüüd valmis ja arvasime, et kuuleme Onogo't.“

„Ja-jah, ma saan aru,“ ütles professor ohates.

„Teate mis, sõidame kohe minu juure laboratoriumi, ma otsin teile midagi säält prahi hulgast. Teie seadeldis tuleb tingimata parandada. Ärge julgust kaotage. Qro! Me võtame selle kõik kaasa ja sõidame minu juure.“

Kriminalist tõstis imestunult kulmud.

„Härra professor, need kõik on asitõendused. Need jäävad akti juure.“

„Ahjaa! Vabandage! Tehke oma töö, küll ma siis pärast... Jah, jah!“

Kriminalist kastis sulge. Professor kõlistas raadioõilemale:

„Kapten! Peab poisid välja aitama.“

„Katsume. Kenad poisid on.“

„Jah. Katsume.“

Koofipoiss teeb rafia!

Oli kaunis räbal ilm. Spatseerisin „ritteris“ ikka ühest otsast teise. Kaua sa ikka jalutad, kui ihul hakkas jahe. Tulid vastu sõbrad, kes vajusid „Vane-muise“ poole. „Tule kaasa peole, mis sa külmetad jaheda ilmaga avalikul tänaval“. Omalgi hakkas piinlik seisukorrast. Mõtlesin, et nii võib gripi saada, ja ujusin sõpradele järele. Aia rüüst üles. Vaevalt sain teatrimaja ette, kui kari poisikõrku noormehe, eesotsas sinises sarvprillidega lühildane lopsakas noormehe. mind karjana ümber piirasid. Mõtlesin, et nüüd tikuvad elu kallale, ja vaatasin abitult ringi. „Kas kontrat on! Minu käest saate ühe krooni eest!“ Ei saanud alul sellest sõnavalingust aru, mis see noormehe minust õieti tahtis. Pidin juba ütleva, et olen vaene inimene. Kuid siis seletasid poisid läbisegi, et piletid olevat läbi müüdnud ja ainus võimalus, peole pääsmiseks olevat nende käest ühe krooni eest kontrat ostes. „Minu käest saate 75 sendiga“, ütles pikk madruse ülikonnas kaitsevaelane. Lõpuks sain kontra alandatud hinnaga, 25 sendi eest.

Olin just palitut ära andmas, kui lai maamees piletit käes lehvitades uksest sisse vajub. „Härra, teie pilet,“ ütles endine prillidega noormehe karmilt. Maamees tahtis nagu midagi vastu öelda, kuid karm hääl sundis teda vaikima ja kontra võeti käest ära. Kui mees lõpuks õige kontrollini jõudis, ei lastud teda läbi, selgus kurb tõsiasi. Prillidega poiss pol-

nudki kontroll. Ei a... mehe asjatu seletus. Samuti ei annud talle „kontrolli“ otsimine tagajärgi. Maamees pidi loobuma peost.

See ärimehe vaimuga prillidega noormehe on Tartu tuntuima keskkooli eelviimase klassi õpilane X. Nii tegutsevat ta pikemat aega. Sissetulek olevat keskmiselt 3 k. õh-tult. Üldse olevat see noormehe tuntud ettevõtliku ärivaimuga. Ärivaimu peab olema sel rahakehval ajal. Peta.

Meeri ja talleke...

Meeril oli talleke, nii vallatu ja vilgas; ta kõikjal Meeri kaasas käis ning teiste seltsi põlgas.

Kas teab keegi ütelda, kust see laul pärit on? — Muidugi on ainult vähesed lugenud M. Nurmiku äsjailmunud raamatut „Tuli ja rattad II“ ja teavad, et see on esimene laul, mille fonograafi-nõel on rullile märkinud. Ja selle on fonograafi konstruktor, kuulus leidurite kuningas Edison laulnud ise oma leitud aparadi sisse, et selle kõlbulikkust proovida. Selliseid lõbusaid päätükke tehnika-valdast leidub ses raamatus rohkesti. Nõudke oma kooli raamatukogust lugeda.

Hallo! Hallo! Siin „Õpilasteht“ —

võimas raadiolülitus, mis liidab kogu Eesti õppiva noorsoo üheks tervikuks. Astuge abonentiks, looge tihe kontakt, et meie hääl ulatuks iga õpilase kõrvu!

täht. Iga haru on kaks kilomeetrit pikk. Terves antennis on peaaegu kaksikümmend kilomeetrit traati. Rocky Point kataks oma antenniga terve meie linna.“

„Ära luiska, Max.“

„Mis siin luisata, ma räägin selget tõtt.“

„Kuidas on, kas küsime sellelt, kes ta on?“

„Hää küll, küsime. Sa mine kuula, võib olla, et ta vastab midagi.“

„Kuulan. Lähnen, Arco, tule,“ ütles Volts.

Maxwell jäi üksi pööningule, ootas natukene ja hakkas kordama küsimust:

„QRA? QRB?“ Kuidas on teie jaama nimi? Kus te asute?“

Linna taga küngal ootas kannatlikult raamantenn, pööreldes igasse külge. Telefonist noogutas päaga ja ütles:

„Jah. Hakkas jälle. Kutsub kedagi. Nüüd, nõnda on kõige selgem. Stop. Tõmba joon.“

Maxwell pööningul pidas vahet ja ootas teateid. Trepil kuuldusid sammud. Tuli Marsel.

„Mis on, Maret?“

„Max, politseinik tuli. Küsib, kelle see traat on, mis tuleb postilt pööningule.“

„Ja mis sa ütlesid?“

„Ütlesin, et ei tea.“

„Noh, ja?“

„Ja tulin kohe siia.“

„Ah, sina! Mis jaoks?“

Trepiastmed nagisesid raskete saabaste all.

Üks punkt...

Vestholmi gümnaasiumi ootamatu kaotus. — Tütarlaste Kommertsgümnaasium uus TKSÜ meister.

Põnevad finaalmängud.

Laupäeva õhtul, 19. skp. toimus Tallinnas kaitseliidu võimlas osa TKSÜ finaalmänge.

Esimesena kohtusid meeste A kl. korvpalli lõppmängus Kaarli gümnaasiumi ja Vestholmi gümnaasiumi meeskonnad. Mängu algades ennustati Vestholmi gümnaasiumile suurt võitu, kuid seda rabavam oli Vestholmi gümnaasiumi kaotus ühe punktilise vahega 22:21. — Mäng algas temperamendikalt, kusjuures kohe alguses Hindrekuse ja Lillevälja viskeist asub Kaarli gümnaasium juhtima 5:0. Edasi suurendab Kaarli gümna. vahe 9:0-ni. Vestholmi gümnaasiumi päälevisked suurelt jaolt ebaõnnestuvad, näib nagu ei suudetak kohaneda mängule. Esimene poolaeg lõpeb 10:7 Kaarli gümna. i kasuks.

TEISEL POOLAJAL

hakkab Vestholmi gümnaasium tugevasti suruma, mängu tempo muutub maruliseks, tehakse palju pääleviskeid. Poolaja keskel on saavutatud viik — 14:14. Võib arvata, et Vestholmi gümna. nüüd pääseb juhtimisele, kuid Kaarli gümnaasiumi viskeist saavutatakse peagi 16:14, siis 20:

15. Mängu lõpul teeb Vestholmi gümna. veel ägedat pääletungi, ei suuda aga siiski tasakaalustada viiepunktilist vahet. Mäng lõpeb tagajärjega 22:21 (poolaeg: 10:7) Kaarli gümnaasiumi eduks. Kuna nüüd on mõlemal meeskonnal üks kaotus, peetakse lähemas tulevikus uus mäng, mille võitja pärib meistritiitli.

Kaarli gümnaasiumi meeskond esimes järgmises koosseisus: E. Hindrekus, Maasikas, Jõelet, H. Hindrekus ja Lillevälja.

Vestholmi gümnaasiumi meeskonna koosseis: Freiberg, Kraaman, Allikas, Dolf, Eilmann ja Silber. Suuremateks punktiküttideks olid Kaarli gümna. i: Hindrekus ja Jõelet, 6 ja 7 punktiga, Vestholmi gümna. i: Freiberg, Allikas, Eilmann — igaüks 6 punktiga.

JÄRGMISENA TOIMUS

naiste A kl. võrkpalli finaalis kohtumine Tall. I. tütarlaste kommertsgümnaasiumi ja Lenderi tütarlaste gümnaasiumi vahel. Ilusas mängus võidab esimese geimi Lenderi gümnaasium tagajärjega 15:11. Teises geimis juhivad kogu aja kommertsgümna. võites ülekaalukalt 15:9. Samuti lõppes ka kolmas, otsustav geim kommertskooli kasuks 15:6. Lõpptagajärg — 2:1 kommertsgümna. i eduks. Seega on tulnud

Tütarlaste kommertsgümnaasium Tallinna keskkoolide meistriks, naiste A kl. võrkpallis.

Meisternaiskonna koosseis: Ots, Saum, Semmelkõr, Aavakivi, Lauri ja Reedel. — Lenderi gümna. naiskond: Lasberg, Ruubel, Birk, Steinmann, Anto ja Rüütel. Kommertsgümnaasiumi võit oli täiel määral teenitud. Eriti paistis silma kommertsgümna. naiskonnas Ots tugevate surumistega.

VIIMASENA KOHTUSID

meeste B kl. korvpalli finaalis Tallinna Tehnikagümnaasiumi ja Tallinna Reaalgümna. meeskonnad. — Tehniliselt viimisteldud mängus võitis Reaalgümnaasiumi meeskond tagajärjega — 28:25. Esimesel poolajal juhivad Tehnikagümnaasiumi meeskond — 4:0, 6:1, 10:7, 16:8, poolaeg lõpebki 16:8 Tehnikagümna. i kasuks. Ka teisel poolajal püsib Tehnikagümna. kuni lõpuni juhtival kohal. Mõni minut enne mängu lõppu viigistab aga Reaalgümnaasium seis 23:23. — Mäng lõpebki viigiliselt. Antakse kolmeminutilise lisaaeg. Tehnikagümna. saavutab kohe 25:23, kuid Reaalgümnaasium marulise lõppspurdiga surub 24:25, 26:25 ja 28:25 — mis jääbki mängu lõpptagajärjeks (poolaeg 8:16). Vastupidine tulemus oleks olnud iga tahes õiglasem. Üldiselt näitasid mõlemad meeskonnad ilusat mängu, mis tehniliselt ületas A kl. jõulise mängu. — Kuna mõlemal meeskonnal on nüüd võrdset kaotusi, toimub varsti uus, otsustav mäng.

Reaalgümnaasiumi meeskonna koosseis: Paalberg, Nilson, Kärk, Bürger, Volens ja Tammer. Tehnikagümnaasiumi esindasid: Bloomann, Kärk, Luiker, Kull, Rangus ja Pernov.

Võistlused lõppesid kell 3/10 õhtul.

Pühapäevased TKSÜ finaalmängud.

Pühapäeval, 26. skp. jätkuvad TKSÜ käsipalli esivõistlused kaitseliidu võimlas. Õhtu kavas on kolm mängu.

Esimesena kohtuvad meeste A kl. võrkpalli finaalis Gustav-Adolfi gümnaasiumi ja Tallinna Reaalgümnaasiumi meeskonnad. Õhtu põnevamaks mänguks kujuneb tõenäoliktult kohtumine meeste A kl. korvpalli teistkordses finaalis Kaarli gümnaasiumi ja Vestholmi gümnaasiumi vahel. Viimaseks kohtuvad meeste B kl. korvpalli finaalis teiskordselt Tallinna Reaalgümnaasiumi ja Tallinna Tehnikagümna. meeskonnad.

TKSÜ Võimlemisvõistlused.

Tallinna Keskkoolide Spordiringide Ühingu korraldusel peetakse teisipäeval, 28. skp. õpilaste vahelised võimlemise esivõistlused Gustav-Adolfi gümnaasiumi võimlas Kloostri tänaval.

Tallinna keskkoolide sisekergejõustiku esivõistlused.

Pääle kevadpühi korraldab TKSÜ õpilaste sisekergejõustiku esivõistlused. Võistlused toimuvad Gustav-Adolfi gümnaasiumi võimlas.

Ping-pong Tartus.

Möödunud nädalal korraldas Tartu N. M. K. Ü. klubidevahelise meeskondade võistluse ping-pongis. C kl. poistele kuni 16 aastat vanadeni. Osa võtsid kaks klubi, „Kalevipoeg“ ja „Põhjala“, mõlemad ühe meeskonnaga.

1933. a. N. M. K. Ü. C kl. meistriks tuli „Kalevipoja“ klubi meeskond koosseisus: Pedel, Veiber ja Klein. Lähemal ajal algavad male- ja kabevõistlused C ja B klassile. Valter.

Kroonika.

N. P. R. koolikoondise tegevusest Narva-Jõesuus.

Narva-Jõesuu eesti algkooli ja täiendusklasside juures teotseb juba aastaid õpilaste isetegevuse avaldusvormina N. P. R. koolikoondis, mille ümber on koondunud enamik vanemate klasside (III—VI kl. ja täiend. kl.) õpilasi. Praegu on koondisel liikmeid ligi 100. Koondis korraldab iganädalasi koosviibimiseõhtuid, kus kuulatakse loenguid ja referaate, teotsetakse mitmel huvialal (valmistatakse portfooloid jne.) ning meelelahutusvahendina harrastatakse mitmesuguseid mänge. Koondisel ilmub oma ajakiri „Tungal“, mida tänava esmakordselt toimetatakse seinajalehena kord nädalas. Koondise tegevusest tuleks märkida ka veel vaeste ja vanade abistamist väljaspool kooli, lindude eest hoolitsemist ja muid N. P. R. aatekohaseid üritusi. Nii koondise liikmeskond on võtnud järjekindlalt osa ka E. O. L. võistluskirjutamisest. Tänavu oli osavõtjaid 90 õpilast.

Koondis on kirjavahetuses mitmete koolidega kodu- ja välismaalt, on tehtud vastastikuseid kingitusi albumite, nukkude ja teiste oma valmistatud tööde näol. Muuseas on koondis saanud albumeid ka Jaapanist ja Ameerikast.

Koondise juhatajaks on selle tegevuse algusest pääle koolijuhataja hra H. Kalso. —n—

Male- ja kabeturniir Vestholmi gümnaasiumis.

15. skp. korraldas III klass kabe- ja maleõhtu. Malemeistriks tuli J. Kiisel ja kabemeistriks Nuuman. Johann Faber.

„Kodutöö“ äri juure ka daamide kübaratööstus.

Tartus, Promenadi tn. nr: 5 asuva „Kodutöö“ äri juure avatakse neil päevil daamide kübaratööstus tuntud modistini pr. Mann-Ralja juhtimisel.

V. Tehniline kõnelus.

„Jah, mina olen.“

„Sain kätte. Saadan teile kohe auto järele, kui lubate. Tulge kas või minutikski, professor, vaadake, missugune krempel see on. Kujutlege: poisid on ise kõik vanadest asjadest kokku seadnud. Seadsin siin jälle kõik kokku, mis ära toodi. Kolm poissi ja väike plikatirts. Tüdruk viis lõpuks jälgedele. Kõik on siin. Koostatakse protokoll. Tulge tingimata.“

„Hüva. Ma tulen.“

„Professor, raadiojaama auto tuli.“

Professor istub autosse. Vilksatavad tänavad, siis tuleb taevasse ulatuv nõel — raadiojaama antenn. Professor astub sisse. Kantseleis rahvasumm. Laua juures seisavad Maxwell, Arco, Marset, Poulsen. Laua taga istub kriminaalametnik, sulg käes ja pärib:

„Maks Hammer? Öelge, mis tähendavad nimed, mis te telegrafeerisite? Kuidas see oli: James, Marset, Clerk, Arco, Poulsen?“

„Poulsen,“ parandab Volts. „Voldemar Poulsen, see olen mina.“

„Sa, noormees, oota, küll sind küsitakse ka. Noh, Hammer?“

„See on niisama. Kui hakkasime raadiot ehitama, võtsime endile inseneride ja õpetlaste nimed. Mina olin — James Clerk Maxwell, Jorss — krahv Arco...“

„Noh, ja Marset?“

„See on tema, Maret. Tal on silmad nagu taldrikud, just nagu Marsi elanikul.“

Professor Qro kummardub laua kohale ja proovib, vaatab, seab vastuvõtja ja saatja osi. Maxwell kõõritab tema poole ega kuulegi kriminalisti küsimust:

„Hammer, ma küsin sinult: kust te võtsite telefoni?“

Professor Qro tõstab kummipaelaga kokku mähitud rõngad enda lühinägeliste silmade juure ja räägib:

„Üks minut, Hammer-Maxwell. Miks te need ühendasite? Parem on nad asetada üksteise kõrvale, nõnda et saab lähendada ja eemaldada...“

26. märts: L. v. Beethoven'i 106. ja W. Whitman'i 41. surmapäev, M. Gorki 65. ja N. Köstner'i 44. sünnipäev.

Ludvig van Beethoven, saksa helilooja, sünd. 16. det. 1770, suri 26. märtsil 1827. — Pikemalt „Õpilaslehes“ nr. 10, 1932.

Walt Whitman, ameerika kirjanik, sünd. 13. mail 1819 Long Islandis (New-York), suri 26. märtsil 1892 Camden'is (New-Yersey's). Omapärane uuestisünni-, elamisihanduse röömulaulik. — Pikemalt lugeda Joh. Semper'i teosest „Walt Whitman“, kus on ka ta luuletiste tõlkeid.

Maksim Gorki, vene kirjanik, sünd. 26. märtsil 1868 Nižni-Novgorodis, tööline ja hulkur kuni 24 eluaastani, omandas seejärel varsti maailmakuulsuse vene viletsaima proletariaadi elu kujutamiseks; elas mõnda aega välismaal; praegu eelistatum kirjanik Venes. Eesti keeles ilmunud ta draama „Põhjas“ ja „Muinsjutud elutööst“.

Nikolai Köstner, eesti majandusteadlane, sünd. 26. märtsil 1889 Tammistu v. Tartumaal, lõpetas Moskva kaubandusinstituudi. Teenis Venes ja Eesti vabariigi rahandus- ja majandusasutis; Eesti välisdelegaat ja konsul Ameerikas, Asutava Kogu liige, ajakirja „Eesti Majandus“ toimetaja; Tartu ülikooli statistika ja majandusgeograafia õppejõud, hiljem professor. — Kirjutanud ja tõlkinud rea töid majandusteaduse alalt; avaldanud hulga kirjutisi ajalehis, ajakirjus ja koguteoses; seltskonna- ja omavalitsus-tegelane Tallinnas olles.

27. märts: W. K. Röntgen'i 88., Marie Under'i 50. ja J. Margi 43. sünnipäev.

Wilhelm Konrad Röntgen, saksa füüsik, sünd. 27. märtsil 1845 Lennepis, oli Strassburgis professoriks, elas hiljem Giessenis, Würzburgis ja Münchenis. On omandanud maailmakuulsuse n. n. röntgeni kiirte leiutamise (1896), mis arstiteaduses omavad määratu tähtsuse.

Marie Under, eesti luuletaja, sünd. 27. märtsil 1893 Tallinnas; lõpetas Tallinna saksa tütarl. kooli; töötanud Tallinnas „Teataja“ toimetuses, elanud Moskvas, reisinud väljaspool; praegu Tallinnas (kirjanik A. Adsoni abikaasa). Avaldanud kümme luuletiste- ja ballaade-kogu, teinud tõlkeid lääne-euroopa kirjandusest. Nüüdisaja parim naisluuletaja.

Julius Mark, eesti keeleteadlane, sünd. 27. märtsil 1890 Haljala v. Virumaal, lõpetas Tallinna Aleksandri gümn., õppis võrdlevat keeleteadust Tartu ja Helsingi ülikoolis, saades viimases ka dr. phil. astme; teaduslikul otstarbel viibinud Ungaris, Saksas, Lapis, Soomes, Venes j.m.; Tartu ülikooli uurali keeleteaduse professor 1919. a-st. — Paljude Tartu akadeemiliste ja kultuuriliste organisatsioonide juhtiv jõud, samuti välismaa teaduslike seltside liige ja auliige. Avaldanud hulga keeleteaduslikke töid Tartu ülikooli ja välismaa teaduslike seltside väljaannetes ja koguteostes. Teinud tõlkeid ungari keelest (muuseas tõlkinud F. Molnár'i „Pál-täna poisid“).

28. märts: Raffaeli 450., J. A. Comeniuse 340., P. S. de Laplace'i 184., K. E. Baer'i 141. ja M. Kampmann'i 66. sünnipäev.

Raffaello Santi, itaalia maalikirjanik, sünd. 28. märtsil 1483 Urbino maalikunstniku pojana, oli Peruginos'e õpilane, töötas alul Florensis, kust kutsuti paavsti poolt Rooma; suri 6. apr. 1520 Roomas. Tähtsam itaalia maalikunstnik ja ülemaailmne suurus maalikunsti alal. Erilise kuulsuse on omandanud

nud ta neitsi Maarja (jumalaema ehk madonna) maalid (näit. Sixtini madonna) ja maalid piibllioo ainetel; kuid nende kõrval on veel hulka võrratult häid portreemaale ja seinte-maale.

Pierre Simon de Laplace, prantsuse matemaatik ja astronoom, sünd. 28. märtsil 1749 ja suri 5. märtsil 1827. — Pikemalt „Õpilaslehes“ nr. 22, 1933.

Johann Amos Comenius (Komensky, kasvatusteadlane, sünd. 28. märtsil 1593 ja suri 15. nov. 1670. — Pikemalt „Õpilaslehes“ nr. 6, 1932.

Karl Ernst v. Baer, baltisaksa loodusteadlane, sünd. Piibe m. Järvamaal, õppis Tartu ülikooli arstiteaduskonnas, täiendas end Viinis, Würzburgis ja mujal; oli Königsbergi ülikooli professoriks, Peterburi teaduste-akadeemia liikmeks ja veetis oma vanaduse-päevad Tartus, kus suri 10. det. 1876. Tema mälestuseks on püstitatud ausammas Toomele. On kirjutanud hulga väga tähtsaid töid loodusteaduse alal (loote arenemisest, inimese anatoomias ja füsioloogiast, loomade anatoomias jne.). On korraldanud teaduste-akadeemia liikmena hulga uurimusretki Venes ja välismaal.

Mihkel Kampmann, eesti pedagoog ja koolikirjanik, sünd. 28. märtsil 1867 Sauga Rannakülas Pärnumaal; õppis Valga õp.-seminaris, õiendas hiljem algkooliõpet. kutseksami Tallinnas ja koduõpetaja eksami Pärnus; täiendas end Saksas. — Olnud õpetajaks Tõstamaal, Väike-Maarjas, Viljandis, Volmari seminaris, E. N. K. S. tütarl. gümn. Tartus; Tartu õp.-seminaris ja pedagoogiumis; rohkete kursuste lektor; elab praegu Tartus. — Seltskonna- ja Tartu omavalitsuse tegelane. Avaldanud hulga kooliõpe-paraamatuid, millest tähtsamad on algkooli lugemikud (I—VI õppe-aasta), „Eesti vanem ilukirjandus“, „Eesti kirjanduslool peajooned (I—III)“ jne.; õpetajate käsiraamatud: „Kodumaa tundmise õppeviis“, „Eesti keele õppeviis“, „Didaktika“ jt.; toimetanud Viljandis „Sakalat“ ja avaldanud rea kirjutisi eesti ajalehis, ajakirjus ja koguteosis.

29. märts: E. Hiir'e 33. sünnipäev.

Ernst (Erni) Hiir, eesti luuletaja, sünd. 29. märtsil 1900 Taagepera v. Viljandimaal, õppis Tartu realkoolis ja oli vabakuulajaks Tartu ülikoolis; elab Tartus. Eesti noorema generatsiooni luuletajaid. Avaldanud üksi ja teistega koos 7 luuletistekogu.

30. märts: L. J. Wiedemann'i 128. ja P. Verlaine'i 87. sünnipäev, A. C. Debussy' 15. surmapäev.

Ferdinand Johann Wiedemann, baltisaksa keeleteadlane, sünd. 30. märtsil 1805 ja suri 29. det. 1887. — Pikemalt „Õpilaslehes“ nr. 11/12, 1932.

Paul Verlaine, prantsuse kirjanik, sünd. 30. märtsil 1844, suri 8. jaan. 1896. — Pikemalt „Õpilaslehes“ nr. 14, 1933.

Achille Claude Debussy, prantsuse komponist, sünd. 22. aug. 1862, õppis Pariisi konesrvatooriumis ja täiendas end mitmet puhku Roomas; suri 30. märtsil 1918. Tähtsam prantsuse orkestri- ja kammermuusika rajaja impressionistlikus ja sümbolistlikus vaimus; ta muusika iseloomulikumaiks joon-teks on eriline õrnus, pehmus ja maaliline erinevus; tähtsaim ooper „Pelléas ja Mélisande“.

31. märts: I. Newton'i 206. surmapäev, R. W. v. Bunsen'i 122. sünnipäev.

Isaac Newton, inglise füüsik, sünd. 5. jaan. 1643, suri 31. märtsil 1727. — Pikemalt „Õpilaslehes“ nr. 11/12, 1932.

Robert Wilhelm von Bunsen, saksa keemik, sünd. 31. märtsil 1811; suri 16. aug. 1899. Oli professoriks mitmes saksa ülikoolis; teinud tähtsaid leiutisi orgaanilise ja anorgaanilise füüsikalise keemia alal; eriti tähtsad on ta leiutised spektraal-analüüsis.

Teater.

Uus lastenäidend „Estonias“

Pühapäeval, 26. märtsil, tuleb „Estonia“ teatris esietendusele Mart Mardose uus algupärane eesti lastenäidend „Väikesed kangela-sed“. Näidend kujutab 7 pildis, kuidas 12-aastane poiss Mäidu ja ta 10-aastane õeke Virve võtavad ette pika teekonna Eestist Argentiinasse, et otsida oma isa, kes saält hulgal ajal oma puudustkannatanud perekonnale enam ei ole kirjutanud ega raha saatnud. Teekond kujuneb väga huvitavaks ja seiklusrikkaks. Lastel on õnne — tublid meremehed ja muud hääd inimesed võimaldavad neile prii reisi ja kõiksugu nalja ja lõbu saavad nad teel ka päris ilma hinnata küllalt. Laev sõidab läbi Daani väinadest, kus merejumal Neptun ristib vapraid meremehi, pääle selle jõutakse Prantsusmaale, kus väikesed reisijad näevad naljakullast tsirkuseetendust ja meeldivad nii tsirkuse perenaisele, et see võtab nad kaasa Argentiinasse. Siin algab nüüd isa otsimine, kuni ta leitakse mägedest mässajate vangina. Onn ei jäta lapsi ka siin maha: mässajad võidetakse, isa pääseb vabaks, lapsed saavad hulga kauneid kingitusi ja raha. Seitsmendal pildis näeme nad ühes isaga saabumas koju, kus nüüd jälle algab õnnelik ja rahulik elu.

Etendusel, mida kaunistavad huvitavad laulud ja tantsud, on kaas-

tegev suur hulka näitlejaid ja tantsijaid ja terve rida lavaandelisi lapsi.

Mauruse gümnasium Vanemuises.

See näidend on dramatiseeritud Tammsaare „Tõe ja õiguse II“ järel, kuid isegi neile, kes nim. romaani veel pole lugenud, jätab dramatisering õige tervikulise mulje.

Tänavu saab Treffner-Mauruse gümnasium 50 aastaseks. See dramatisering on koolile ilusaks juubelikingiks.

Lugedes kustki juubelialbumist Enno autobiograafia, leiame ta koolipölv kirjeldusest sõna „kõmmherned“, mis olnud muiste Treffneri poistel meeleavaldusvahendiks. See paljas sõna ei ütle meie noorpölvle enam midagi. Kuid täie selguse sellest saame siis, kui „Mauruse gümnasiumi“ neljandas vaatuses õpetaja Molotovi vene kirjandusloos tunnis äkki ragin lahti läheb — päris keskmine lahingumüra. Sellist mürtu ei sünni isegi Paunvere kihelkonnakoolis, kus õpivad Tootsi-sarnased vänged vennad.

Läinud pühapäeval oli „Vanemuises“ selle vahva näidendi esietendus, mis jättis haruldast üleva tuju. Küllap ta tuleb täna-homme jällegi mängimisele. Ärge siis jätke juhust kasutamata, sest igapäev juba niisugust asja ei näe.

Skautlus Vasalemmas.

Möödunud aasta 13. nov. asutati Vasalemma skautrühm. Vasalemma rühm kuulub Tallinna Skautide Malevasse V rühmana. Rühmas on praegu 3 salka, kokku 20 skauti. Koonduste pidamiseks kasutatakse kohaliku 6-kl. algkooli klassiruumi, koolijuhataja lahkel loal. Rühma juhiks on II jsk. Eino Kuris ja abiks sk. Hugo Angast. Skautid pühit-sesid Vabariigi XV aastapäeva ja skautide isa Lord Baden-Powell'i sünnipäeva ühiselt suurejoonelise aktusega. Lord Baden-Powell'ist kõneles Tall. Mlv. juht nskm. V. Birk. Sütitava ja kaasakiskuva kõnega, Vabariigi loomispeevilt, esi-

nes noorskautjuht ja kohalik rühma-juht Eino Kuris. Kõneleja töi näideid noortest kangela-sed, kes lan-gesid isamaa eest, tuues altarile inime-se ülima vara — elu. Rühmal on kavatsusel korraldada suurem pidu 30. aprillil Tallinna Skautide osa-võtul.

Noored tegutsevad suure innuga, kavatsusel on ka oma ajakirja, „Vasalemma Skautid“ väljaandmine. Üldiselt näib skautlus Harjumaal edukalt levivat. Kohilas ja Pakk-las tegutsevad samuti skautrühmad, on loota lähemal päevil jällegi mõne uue rühma tekkimist Harjumaale. Harjulane.

Raamatuajakirja

„Laste Jututuba“

kaks esimest raamatut on trükist ilmunud ja tellijaile kätte saadatud:

M. Sibirjak: PIPIST JA PUPUST. 16 lk., 10 pilti.

V. Lebedev: KES ON TUGE-VAM? 16 lk., 9 pilti.

Ilmu-mas:
S. Topelius: MURAKARU.

„Laste Jututuba“ on ilmunud juba 8 aastat kokku 24 rmt. Oma 25-r-dart numbrist hakkas ta nüüd s. a. jaanuaris: perioodiliselt il-muma, iga kuus üks raamat, 16 lk., hind 10 senti. Arsta- ja poolaasta tellijad saavad raamatud 20 prots. o-javamalt, s. o. iga raamat t-leb 8 sen digi k-ej-i k-ätte.

Toimetus ja talitus asuvad Tar-tus. Ülikooli tän. 21. Aadr.: „Laste Jututuba“, postkast 8, Tartu. Tellimisi võtavad vastu kõik postiasuti-sed. Tellimisraha võib saata ka postmarkides. Pääsuke.

Toimetusele saadatud kirjandus.

KOIDIK nr. 1 1933. a. Velise algkooli karskusringi ajakiri. Sisust: Seitsmendaks aastapäevaks. Lumikantsi ehitamas. Talvine hommik (luul.). Mälestusi ühest Lumesõda (luul.) Keerulis ülesandeid.

KOIT. Randvere alg. seina-leht nr. 25. Juulialbum. Sisust: Meie kool. Teomees Mihkel. Meie seina-ajalehest. Oja (luul.). Meie ilma-stikut. Hõimlased! (luul.). Hõimupäeval.

PÖLLUMEES nr. 4. Kaasandeks: Ühisjõud — põllumajanduslik ühis-tegevuse kuu-kiri.

D. MAMIN-SIBIRJAK: PIPIST JA PUPUST. Laste Jututuba nr.

25. 16 ltk., 10 pilti. Hind 10 senti.

V. LEBEDEV: KES ON TUGE-VAM? Laste Jututuba nr 26, 16 lk., 9 pilti. Hind 10 senti.

Need on kirjastus „Pääsuke“ poolt väljaantud lasteraamatud, määratud lugemiseks kõige noore-malle pambujätsidele.

JOH. AAVIK: KUIDAS SUH-TUDA „KALEVIPOJALE“. „Ka-leviipoja“ arvustus keelelises, värsitehnilises, stiililises ja sisulises suhtes. Kirjastus „Istandik“ 1933. Hind 85 senti.

Autor jõuab ka ses raamatus „Kp.“ üle väga eitavale otsusele, aga just sellepärast ongi huvitav lugeda seda raamatut.

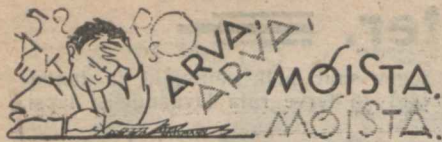
Kirjan dus-muusikaline õhtu.

Pühapäeval, 26. märtsil, kell 8 õhtul on ÜENÜTO Kirjanduskulubi kavatsus korraldada kirjandus-muusi-kalise õhtu osakonna ruumes Lossi p. 4. Õhtu kavas on laule, muusikalisi ettekandeid, humoreske, duette jne. Esinevad „Estonia“ näitlejad Fritz Reinike, Mare Leet, Arnold Vaino, A. Rinne j. t. Pääsmed õpilasile à 25 senti.

Jälgige järgmisi kuulutusi.

Tallinnast. Estonia teatri, Gloria-Palace, kirjutussulgede „Iridinoidi“ ja K. K/ü. „Töökooli“ kuulutusi palume tähelepanelikult jälgida.

Tartust. Seebivabrik A. Frederking, pagariäri J. Lill, Riia tn. 11, paberi-äri Röpina, om. hra Hindi, seebi-vabrik „Weronika“, leivavabrik „Ceres“ ja „Tervisleiva“, saapaari H. Vester'i, Tartus, Promenadi 5, kul-lasepatööstus Villmann'i jne. kuulu-tused pakuvad teile mõndagi tarvi-likku ning sisseoste tehse palume nimetatud äridega arvestada.

46. Ristsõna.

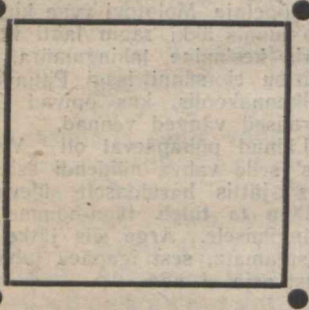
1	2	3	4
5			
6			
		7	8
		9	
10			

Põikread:

- Koduloom.
- Kõrvesaar.
- Teenija ilma palgata.
- Vaat.
- Üks eesti karskusins- truktoreid.
- Pilt seisab...

Püstread:

- Vedelvorst.
- Pinnamõõt.
- Kuu nimetus.
- Raiatud kivl.
- Ese.

47. Tiik ja pärnad.

Aednikul oli tiik. Igal tiigi nurgal kasvas ilus pärn. Aednikul oli tarvis tiiki poole suuremaks teha, aga nii, et pärnad kasvama jääksid. Ja ta tegi seda. Kuidas? *Osvald.*

48. Viie lause saladus.

Isegi see, kes võõrkeeli sugugi ei oska, kui tal aga natuke „nuppu“ otsas on, võib hõlpsasti selgusele jõuda, milline „konks“ on peidetud järgmisesse ladina-, saksa-, vene- ja soomekeelsetesse lausesse:

Roma tibi subito motibus ibit amor.

Ein Neger mit Gazelle zagt im Regen nie.

Eine treue Familie bei Lima feuerte nie.

Uvedi u vora karovu i devu. Saippuakauppias.

22. Ülesannete lahendised

36. Sõduril oli 16 haava.

Õieti olid lahendanud selle üles- ande 18 osavõtjat.

37. Ristsõna.

P	a	e	v	a	l	e	h	t		
P			õ					h		
a		a	a	r		m	a	i	o	
a		e		k	o	i		i	o	
s	ä	r	k		l		a	l	e	v
t				a	r	e	n	g		i
u	u	r	e	n		u	i	s	k	
k		a		i	g	e	s		o	
u		a	u	l		o	n	u	e	
u				m		o			r	
d	o	p	e	l	n	e	p	p		

Õieti olid lahendanud 15.

38. Ajalooline ülesanne „Eesti- maa“.

Taani, Ellman, Harjumaa, Val- jala, Aleksander I, Nurmekund,

Rootsi, Albert, Alutagune, Bengt Gottfried Forselius, Eesti Kirja- meeste Selts. Algustähtedest saame: TEHVAN RAABE.

Selle ülesande õieti lahendajaid oli 29.

39. Spiraalmõistatüs.

e	l	v	a	g	u	n	i	a	g
n	d	e	t	u	r	u	m	a	a
a	s	a	i	l	u	s	o	l	a
l	t	l	m	u	s	k	s	m	r
s	l	i	i	l	l	k	o	u	a
i	e	s	t	s	u	t	l	s	t
k	s	ü	e	r	a	a	i	t	a
u	ë	ü	l	a	i	d	n	i	s
r	e	d	i	o	r	e	n	a	k
u	t	t	e	l	e	k	s	u	u

Õieti lahendajaid oli 18.

Selle numbril kõik ülesan- ded olid lahendanud kümme osa- võtjat, nimelt: Ed. Arras, Alb. Ahorn, L. Adler, L. Grünthal, H. Holsmer, E. Inno, Karuohakas, O. Kruus, O. Kuusik, Ülo Kärt, Miramonte, H. Oja, Raul Oja, E. Pätsman, Maimu P., Ritter Müller, E. Steinbach, K. Tihane, A. Takel, R. Tuul, O. Viitak, A. Wachstein, R. Uustalu, V. Činčenko.

Loosimisel said auhinnad: Ed. Arras, Virge Tork ja L. Adler.

23. ülesannete lahendised.

41. Arvutuspätkel. Tundmatu arv. on 6.

Õieti lahendajaid 25.

42. Eksiaed.

Õövah väljus oma putkast (7) ja läks majade 1 ja 2 vahelt ümber maja nr. 3 välise nurga minnes ma-

jade 5 ja 6 vahelt. Edasi viis teda teekond ülalt ümber maja nr. 4 ja otse alla maja nr. 6 ligidalt 3 ja 1 vahelt ja säält alt ümber 2 läbi 1 ja putka (7) vahelt, siis otse majade 3 ja 5 vahelt ümber maja nr. 5. Edasi läks ta nr. 5 juurest majade 4 ja 6 kaudu oma putkasse. Nii oli ta kõigi hoonete ümber käinud vaid ühe korra.

Õieti lahendajaid 28.

Selle numbril kõik ülesan- ded olid lahendanud järgm. 24 osa- võtjat: Ed. Arras, Alb. Ahorn, L. Adler, L. Grünthal, H. Holsmer, E. Inno, Karuohakas, O. Kruus, O. Kuusik, Ülo Kärt, Miramonte, H. Oja, Raul Oja, E. Pätsman, Maimu P., Ritter Müller, E. Steinbach, K. Tihane, A. Takel, R. Tuul, O. Viitak, A. Wachstein, R. Uustalu, V. Činčenko.

Et iga numbril ülesannete pari- mad lahendajad saavad autasuks kolm kroonilist raamatauhinda, siis loositi auhinnad nende 24 eelnim. lahendaja vahel. Loos määras au- hinnad O. Kuusik'ule, E. Inno'le ja L. Grünthal'ile.

40. Ristsõna.

Õieti lahendajaid 28.

r	a	a		i	i	l	
e		l	a	u	d	a	
i	l	u	s		a	h	i
	a	s	t		s	a	
	m		o	s		i	
a	m		r	o	n	g	i
l	a	i		s	u	u	r
a	s	i			i	s	u

Ilusa naise saladus

seisab peamiselt selles, milliseid vahendeid tema oma iluraviks tarvitab. Orn, pehme, värske ja ilus näonahk ei ole mite alati looduse kingitus, vaid enamasti korraliku, asjatundliku hoolitsemise tulemus. Palmi ja oliivõlidel oli juba vanasti iluravi vahendite seas aukoht ja neid tarvitati kui mõjuvamaid. Moodne teadus, meie vabriku meistrite suured koge- mused aitasid valmistada nendest õldest ja paljudest teistest ainetest meie eritsepti järele **Palmõli seebi**, mis on saanud kõigi lemmikseebiks. Tema pehme, tihe, kreemisarnane vahit puhastab eeskujulikult naha augukesed ja hoolitseb naha korraliku arenemise eest. Ta soodustab vere korralikku suurevoolu nahahärrise, mis annab nahale värskeid, ilusa jume ja sametpehmuse. „**Veronika**“ **Palmõli seep** sisaldab aineid, milliseid häda- pärast vajab nahk korralikuks arenemiseks. Ta sisaldab ka aineid, millised kaitsevad nahka meie kareda ilmastiku halbade mõjude eest. Sellepärast tarvitavad kõik „**Veronika**“ **Palmõli seepi!**

Ostke „Veronika“ Palmõli seepi ja veenduge ise selle headuses!

Ainult 2 päeva veel 10% hinnaalandust.

Kullasepa ja graveerimise töökoda

Soovitan omast töökojast igasugu sellesse alasse kuuluvaid töid, nagu kuld- ja hõbe monogramme, käe- kirju — täpselt käekirja järele. Iga- sugu märke, korporatsioonide vapp- pe mitmes suuruses. Hinnad tunduvalt alandatud.

Palun lahkesti külastada

Tartus, Gustav Adolffi tn. 15 (vastu kino „Athena“.)

Joh. Villmann Gustav Adolffi tän. 15.

Tuntud Inglise sulg „IRIDINOID“

kirjutab vähemalt 6 korda kauem. Kõvad nr. 777 E. F. Poolpehmed nr. 888 E. F. Pehmed: nr. 444 F ja 777 F. Igal sulel märk „IRIDINOID.“

Hoiduge jälrelaimdustest!

Tegev ja vastutav toimetaja: M. Nurmik. Väljaandja: K. k/ü. „Töökool“. Tähtsusjuht: Verner Kask. E. K. U. „Postimehe“ trükk. Tartu, 1933.

GLORIA-PALACE

Grandioosne esietendus! Klassiline suurfilm!
Kõikide aegade härrandlikum helifilm saksa keeles!
Helifilm, mis ületab oma hiilguselt kõik seninähtud!
Ainult meil! Teistes Tallinna kinodes ei kordu!...

Rooma hukkumine

WILSON BARRETT'i tuntud romaani järele

„Risti tähe all.“

Kuulsa ja geniaalse lavastaja CECIL B. DE MILLE'i lavastus.
Peaosades: FREDERIC MARCH, CLAUDETT COLBERT,
ELISSA LANDI, CHARLES LAUGHTON.

Põlev Room... — Cäsarihullustus... — Kristlaste tagakiusamine...

Esmaspäeval ja teisipäeval seansside algus kl. 4, 6, 8 ja 10.
Kassa avatud 1/24.

Kõige parem sisseostukoht

on õpilastele Tallinnas, V. Roosikrantsi tän. 3.

Kk. ü. Töökool

Ladus kõik koolitarbed, kirjutusmaterjal ja raamatud.

PABERI, TAPETI JA KIRJUTUSMATERJALIÄRI

„RAPINA“ om A.Windi

TARTUS - ÜUETURU 9

TELEF. 5-64

J. Vahi

RÄTSEPATOOSTUSES valmistatakse igasuguseid meesrõivastustöid. * Töö häa. * Hind soodne.

ERITI ÕPILASTELE.

Tartus, Ülikooli tän. 1-4 (enne Kroonuaia 42).

